

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokoјence.

Varčevanje in uradniške plače

Beograjski dnevnik »Pravda« je objavil pod tem naslovom pred nekaj časa več zanimivih, s strokovnim znanjem pisanih, objektivnih in prav aktualnih člankov. Zaradi svoje dobro premišljene vsebine zaslužijo ti članki, da v kratkem izvlečku seznanimo naše bralce s poglavitno njih vsebino.

Sodobni narodni gospodarji ugotavljajo, da o nadprodukciji gospodarskih dobrin kakor tudi o nadprodukciji intelektualcev v današnji dobi v bistvu ni mogoče govoriti. Ta navidezna nadprodukcija je le posledica, ne pa vzrok današnje gospodarske krize. Da se dobrine trošijo v zmerom manjši meri je razlog ta, ker je kupna moč konzumentov oslabiljena. Zato je poglavitna naloga vsake družabne skupine, da se dvigne kupna moč konzumenta, kar so predvsem vsi pripadniki srednjega sloja, na katerem prav za prav počiva vsak državni organizem. K srednjemu sloju se pa prištevamo pri nas vsi državni nameščenci. Naša kupna moč, ki nikdar ni bila zelo močna, je v zadnjih letih padla prav do skrajnega minimuma.

Leta 1921. je bilo v naši državi približno 202.000 državnih uslužbencev. Če prištejemo upokoјence in vse rodbinske člane aktivnih in upokoјenih nameščencev, dobimo najmanj 500.000 oseb, ki tvorijo skoro brez izjeme sloj konzumentov. Teh pol milijona javnih uslužbencev so najzanesljivejši konzumenti, od katerih morejo proizvajalci in posredovalci dobrin z največjo gotovostjo najti zaslужka. Zato nikakor ni v korist državi, da se ta konzumentski kader, ki je že itak glede prejemkov dosegel minimum, še nadalje oslabi, če se njegovi prejemki še naprej znižujejo. Zato bi vsako nadaljnje znižanje prejemkov moglo državi in narodnemu gospodarstvu bolj škodovati kot koristiti.

Gospodarski položaj državnega uslužbenca v naši državi je nadvse resen. Življenjski nivo jugoslovanskega državnega nameščenca je znatno nižji od življenjskega standarda v posameznih drugih evropskih državah. Da dokazemo to trditev naj služi nekaj najočitnejših primerov.

Na Češkolovaskem so plače državnih uslužbencev za 30 do 60% višje od naših. K temu je treba dodati, da je na Češkem do zadnjega časa veljala zelo široka stanovanjska zaščita in da je vlada v vseh večjih mestih sezidala za uradništvo na tisoče cenjenih stanovanj, drugod pa je nudila uslužbencem brezobrestna stavbna posojila, katera odplačujejo uslužbenci v obliki zelo nizko odmerjenih najemnin. Slične razmere vladajo tudi v Avstrijski republiki in na Madžarskem. Da so plače javnega uslužbenstva v Franciji znatno višje od naših, je znano. Na Angleškem prejema n. pr. okrožni sodnik od 12.000 do 20.000 Din na mesec. V Nemčiji je povprečna uradniška plača 5.000 do 7.000 mark na leto. Od tega odpade na hrano 33%, za obleko 13%, za luč in kurjavo 10%, za šolanje in izobrazbo 10%, za davčine 5%, za stanovanje pa komaj — 12%. Tu je treba pomisliti, da pri nas vsak drž. uslužbenec od svojih prejemkov izda povprečno 30 do 40%, pa tudi več samo za stanovanje. Preračunano v naš denar prejema uradniški pripravnik na Nemškem na mesec 2.000 do 6.000 Din, na koncu svojega uradniškega delovanja pa prejema v najboljšem primeru do 20.000 Din na mesec.

Po vseh državah v Evropi je v povojnih letih življenjski standard naglo naraščal. Napram predvojnemu zaslužku se je običajni zaslužek ročnih delavcev na Francoskem, v Angliji, Nem-

čiji in Italiji zvišal do 700%. Zato se event. znižanja mezd in plač v teh deželah manj občutijo.

Zanimivi so tudi podatki o narodnem premoženju. Po nemških statistikah odpade na vsakega državljanca, računano v nemških markah, v Severni Ameriki 15.000, v Angliji 9.900, v Franciji 7.500, v Belgiji 6.900, v Švedski 6.600, v Nemčiji 3.960, v Jugoslaviji pa komaj 100 mark. Prav te številke kažejo, kako naglo in močno pada gospodarski položaj našega srednjega stanu, katerega po večini tvorijo ravno drž. uslužbenci. Zato je nujna gospodarski potreba, da ta srednji sloj varujemo, da mu okrepimo kupno moč in da ga obranimo pred popolnim obubožanjem. Pozabiti ne smemo, da je srednji stan — kakor tudi drugod — pri nas temelj državne organizacije in nosilec kulture ter ohranjevalec družabnega in gospodarskega reda.

Zato je treba državnemu uslužbenstvu zagotoviti prejemke v zadostni višini. Če si n. pr. pri nas uradnik zaradi nizke plače v svojih najlepših letih ne more ustanoviti družine in doma, temveč šele v kasnejših starejših letih, ne bo mogel svojih otrok pravočasno in zadostno preskrbeti za življenje. Zakonsko življenje je pa za vsak narod in za vsako državo nujni in glavni pogoj vse civilizacije in kulturne povezanosti. Zaradi navedenih razlogov ne oženjeni uslužbenci trošijo po nepotrebnem denar brez prave koristi zase in za narodno gospodarstvo, neomozene ženske, ki ne morejo stopiti v zakon, so pa primorane, da si iščejo zaslужka, in to tudi po državnih uradih, kar spet poslabšuje možnost obstoja moškim in s tem vnovič še bolj onemogoča sklepanje zakonov.

Narodni gospodarji trdijo, da je eden poglavitnih razlogov današnje gospodarske stiske v zmedu družabnih odnosov in v propadanju kulturnih vrednot ter npravnstvenih pojmov, zlasti pa v propadanju družinskega življenja. S tem se okužuje in najbolj oslabljuje prav srednji sta, torej tudi stan drž. uslužbenstva.

Če se bo gospodarsko stanje javnih nameščencev še nadalje poslabševalo, bodo isti nujno prisiljeni, da se umaknejo iz vseh številnih društev in ustanov kulturnega, socialnega in dobrodelnega značaja, v katerih nosijo poglavitno breme že od nekdaj, in to gmotno in moralno.

Nastane vprašanje ali je v državnem interesu, da se najzanesljivejši in najboljši konzument vseh naših gospodarskih in duhovnih dobrin tako oslabi, da bo popolnoma propadel — in sicer vse to zaradi namišljenega varčevanja. Res je, da gospodarska kriza naših časov zahteva veliko in splošno varčevanje na vseh straneh javnega življenja. Države ne morejo več nositi izdatkov za bremena, potrebna za vse neštete svoje funkcije, katere so si zlasti v povojnih časih privzele. Zato skušajo vse države svoje proračune uravnovesiti. To se doseže vselej najenostavneje z znižanjem državnih izdatkov, kjer so v mnogih državah — in tudi pri nas — osebni izdatki med največjimi. Treba je pa premisliti, dali je ta način varčevanja, s katerim se ureditev drž. gospodarstva skuša izvesti na račun konzumentske moči javnega uslužbenstva, pravilen.

Da se življenjski standard najvažnejšega konzumentskega sloja v državi po nepotrebnem ne oslabi, je treba da se varčevanje, ki je pri nas res neobhodno potrebno, izvede hkrati in skladno s poenostavljenjem in s presnovanjem celotne naše državne uprave in z novo organizacijo samouprav-

nih teles. Samo tako varčevanje, ki bi bilo uspešnejše in izdatnejše kot sleherno, gospodarsko še opravičljivo znižanje osebnih prejemkov drž. uslužbenstva, more zares koristiti državi, celokupnemu narodu kot družbi in vsemu našemu narodnemu gospodarstvu. Samó sistematska reorganizacija in racionalizacija celotnega državnega in samoupravnega organizma more roditi trajne in za splošnost res koristne uspehe. Vsi drugi ukrepi bi mogli samo škodovati, in sicer hudo škodovati. Če bi se uslužbenske plače znižale za določeno število odstotkov, bi bil prihranek sorazmerno z višino drž. proračuna še zmerom neznamenit, tako da bi se s tem ne moglo pomagati ne kmetijstvu, ki je v stiski, še manj obrtniškim in industrijskim proizvajalcem, pač pa bi se za prav isto število znižal obseg kupne moči najboljšega konzumentskega sloja.

Težnjo po varčevanju bi bilo treba usmeriti čisto v drug pravec. Tako n. pr. se porabi v naši državi na leto za približno 6 milijard dinarjev alkohola. Za primero naj navedemo, da znaša ves naš drž. proračun samo nekaj nad 12 milijard dinarjev. Tudi za druge predmete grede ogromne vsote, mnogo od tega celó v inozemstvo. Sa-

mo za lepčila gre po statističnih podatkih na leto skoro 500 milijonov dinarjev. Tako izdajo n. pr. pri nas ženske na leto samo za šminko okoli 240 milijonov dinarjev na leto, za razne kreme in pudre 180 milijonov Din, za dišavne vode in kosmetična sredstva 60 milijonov, za ustno rdečilo nič manj kot 8 milijonov dinarjev na leto itd.

Spričo takih orjaških izdatkov, ki so v bistvu vsi več ali manj nepotrebni, so prihranki, doseženi z znižavanjem nameščenskih plač neznameniti. Država bi mogla z obdavčenjem navedenih — in še dolge vrste drugih — luksuznih predmetov doseči mnogo višje dohodke, da ji ne bi bilo treba segati po znižavanju plač in pokojnin. S presnovanjem naše uprave in poslovanja samoupravnih teles bo mogoče doseči večje uspehe. Zlasti je pa potrebno, da se točno izvajajo predpisi uradniškega zakona, ki naj bi jamčili slehernemu poštenemu in zmožnemu uslužbencu stalnost, gospodarsko gotovost, napredovanje in bi zagotovili gmotni obstoj uradniških družin. S tem bi se celokupni stan drž. uslužbenstva dvignil do višjega življenjskega standarda, kar bi spet okrepilo njegovo kupno moč, s čimer bi se hkrati zvišala tudi potrošnja v državi.

Za nedeljeno uradovanje

Z odločbo ministrskega sveta je bila s 1. aprilom uvedena v vseh naših državnih uradih deljena služba, tako da se vrši zdaj uradovanje dopoldne in popoldne. »Združenje železniških uradnikov kraljevine Jugoslavije« je na željo svojih članov predložilo prosvetnemu ministru v ti zadevi naslednjo spomenico:

»Gospod minister! Združenje železniških uradnikov se obrača do Vas s prošnjo, da bi se blagovolili zavzeti, da se spremeni odločba ministrskega sveta od 27. marca t. l., s katero je bilo v uradih uvedeno dvakratno dnevno uradovanje, in da se uvede spet neprekinjeno službovanje, kakor je bilo pred izdajanjem navedene odločbe.

Že prejšnji poizkusi z deljenim uradovanjem so dokazali, da so v zimski dobi stroški za razsvetljavo in kurjavo dvojni, uspeh dela in ekspeditivnost se pa zmanjšuje zaradi prihajanja in odhajanja na delo, zlasti še v poletnem času, ko je zaradi velike vročine uspeh popoldanskega dela naravnost minimalen. Že ti razlogi bi zadostovali, da upravičijo našo prošnjo, naj bi se spet uvedlo enkratno uradovanje, ki je zaradi navedenega koristnejše za državno upravo in državno blagajno.

Deljeno uradovanje hudo zadene uradnike, s tem pa posredno tudi državne interese. Slabe plače in draga stanovanja silijo uradnike, da stanujejo v okolici, celó izven mest. Dvakratno uradovanje sili gmotno slabo situirane uradnike, da trošijo dvakratne izdatke za tramvaj in avtovoze, tistim pa, ki stanujejo še bolj daleč izven mesta, pa sploh onemogoči, da gredo opoldne domov na kosilo. Da ta okolnost slabo deluje na njihovo zdravje, delavoljnost in odpornost, je

razumljivo, posledice tega mora pa čutiti služba. Razen tega se s tem, da so zaposleni toliko časa, odvzema velikemu številu naše inteligence, ki mora večji del dneva preživeti v zaprtih prostorih, možnost, da bi se bavila s telesnimi vežbami, ki so tako važne za narodno blaginjo.

Če dodamo, da so ravno železniški uradniki tisti, ki so najagilnejši v raznih narodnih društvih, lastnih združenjih in v zadrugah, da je za okrepitev vsakega narodnega in politično konstruktivnega gibanja v državi potrebno sodelovanje uradništva, da je v interesu službe, če se uradniki morejo izven svoje službene zaposlitve pečati s svojo stroko in preučevati razna aktualna železniška in druga strokovna vprašanja ter končno, da je neobhodno potrebno v interesu zdrave mladine in njene pravilne in dobre vzgoje, da se oženjeni uradniki morejo posvečati tudi svoji družini, ne pa da so samo hranilci iste v polnem pomenu te besede: tedaj smo prepričani, da smo zadostno utemeljili našo prošnjo, katero Vam predlagamo. Prepričani smo, da bi bilo neprekinjeno uradovanje pri direktajah boljše tako glede ekspeditivnosti zaradi samó enkratnega pripravljanja na službo, kakor tudi zaradi neprekinjanja uradovanja pri večjih in važnejših pismenih delih.

Gospod minister! Združenje železniških uradnikov, ki uspešno deluje v resortu, ki je Vam zaupan, Vam tudi ob ti priliki izraža svojo vdanost in prosi, da po možnosti ugodite njegovi prošnji ter navedeno stališče v ministrskem svetu zastopate v imenu železniškega uradništva in železničarjev sploh.»

Železničarske težnje

Za skupščino oblastnega odbora UJNZB, ki se je vršila v Ljubljani dne 29. aprila, so razne podružnice stavile večje število predlogov od katerih objavljamo tiste, ki imajo splošen značaj in ki bi mogli zanimati tudi uslužbence drugih strok:

Uslužbencem drž. železnic naj se vsa leta, prebita v vojaški službi vštejejo za pokojnino in napredovanje.

Pri vseh napredovanjih naj se odpravi 13 mesečna čakalna doba na višje prejemke.

Vsi ulužbenci, ki so dovršili v eksekutivni službi 25 let, v neeksekutivni službi 30 let in vsi tisti, ki so dopolnili 60. leto starosti, naj se upokoјe.

Vsa v železniški službi prebita doba naj se računa za napredovanje in pokojnino ter naj se upošteva pri od-

meri letnega dopusta. Vračunajo naj se tudi vsa leta pred nastavitvijo po zakonu o prom. osebj.

Uslužbenci, katerim pritiče po službenih letih oz. po šolski izobrazbi višja kategorija oz. položaj, skupina, naj se avtomatski pomaknejo v ustrezno višjo skupino. Napredujejo naj uslužbenci tudi v položajnih plačah takoj po izpolnjenih minimalnih rokih.

Plačevanje odkupnine od osebne dela (kuluk) naj se odpravi.

Administrativne kazni naj izgube vse pravne posledice čez leto dni in ne šele čez 4 leta, disciplinske kazni pa že čez 3 leta in ne šele po 7 letih.

Postajališčnemu osebj naj se prizna 2% nagrada za prodajanje vozovnic. Za opravljanje nočne službe naj se prizna posebne doklade.

Osebna drag. doklada naj se zviša za 25%.

Pravilnik o strokovnih izpitih naj se tako spremeni, da se bo zahtevalo od izpitnih kandidatov samo to, kar v svoji stroki zares potrebujejo. Tudi naj se strokovni izpiti za prehod v glavne skupine odpravijo, ker nimajo nobene praktičnega pomena glede službene usposobljenosti.

Letni redni dopust naj se podeljuje osebj po njegovih potrebi, ne pa da se mu čas dopusta službeno določa. Naj se vnovič z zakonom ugotovi, da ima uslužbenec pravico izkoristiti vsako leto svoj redni odmor. Če bi ga iz službenih ozirov v enem letu ne mogel izkoristiti, naj se mu dovoli, da ga izrablji v prihodnjem letu.

Pokojnina naj se nakaže takoj, ko se upokojenemu uslužbencu prenehajo izplačevati aktivitetni prejemki. Odlok o upokojitvi naj se izda takoj.

Ob upokojitvi naj se uslužbencu od že izplačanih aktivitetnih prejemkov za nazaj ne odteguje razlika med že prejeto aktivitetno plačo in nižjimi pokojninskimi prejemki.

Osebj, ki vrši službo na prostem, naj se nabavijo dežni plašči oz. kožuh. Vsemu osebj, ki mora vršiti službo v predpisanih uniformah, naj se daje

pavšal v zadostni višini za nabavo uniform. Vsem upokojemcem in njihovim družinskim članom naj se prizna iste vozne ugodnosti, kakor jih imajo aktivni uslužbenci.

Pravilnik za ocenitev stanovanj v službenih in drugih železniških poslopih, naj se tako izpremeni, da se pri ocenitvi upošteva prostornina, kakovost, lega in nadstropje v poslopiju. Upravna stanovanja naj se pocenijo najmanj za 50%. Uslužbencem, ki po službi morajo stanovati v upravnih stanovanjih, naj se stanovanja dodeljujejo brezplačno. Zlasti naj se pri ocenitvi malih in slabih stanovanj upoštevajo te okoliščnosti.

Za vrtove, ki spadajo k upravnim stanovanjem, in za katere morajo uslužbenci plačevati najemnino, naj uprava tudi krije stroške za vzdrževanje. Sadna drevesa naj se osebj na železniškem svetu prepuste brezplačno v užitek, ker železniška uprava sadnih dreves ni ne sadila in ne gojila.

Za ozemlje ljubljanskega železniškega ravnateljstva naj se vsi službeni predpisi, odloki in pravilniki izdajajo v slovenščini, zaradi lažjega učenja od strani osebj. Upošteva naj se slovenski jezik tako, kot mu je v ustavi zagotovljena enakopravnost. Vršenje službe v srbohrvaščini naj se ne zahteva. Na ozemlju ljubljanskega ravnateljstva naj se v službi uporabljajo slovenski terminološki izrazi.

UJNZB naj se pozove k sodelovanju pri redakciji novega zakona o drž. prometnem osebj, ki se baje zdaj vrši.

Ljubljanski oblastni odbor UJNZB naj deluje s polno paro za postavitev železničarskega doma v Ljubljani. Prav tako naj odbor prouči vprašanje izdajanja slovenskega železničarskega glasila v sporazumu s podružnicami.

Železniško osebe, ki vrši zelo naporno in odgovorno službo velike državne gospodarske panoge, naj ne bo zapostavljeno napram drugim drž. uslužbencem.

Še o znižanju prejemkov

Krajevna organizacija Jugoslov. nacionalne stranke v Kranju je predložila ob koncu aprila odločujočim činiteljem obširno predstavko, s katero predlaga revizijo uredb o znižanju draginskih doklad omoženih uslužbenk in prejemkov samcev. Iz te spomenice, ki obravnava posamezne določbe teh

uredb, objavljamo naslednjo pregledno tabelo iz katere je videti, kako se po odstotkih znižajo prejemki omoženim nameščenkam, uradnicam, zvanicnicam in služiteljicam, ki so poročene z možmi, navedenimi v uredbah, oz., ki stanujejo kot samke pri starših.

Tabela je sestavljena za vse tri draginske razrede, tako da so označeni najprej celokupni mesečni prejemki uslužbenke v dotični položajni skupini, nato pa število odstotkov, za kolikor se prejemki prizadetim uslužbenkam znižajo. Ta pregled je sestavljen na predpostavki, da izgubi uslužbenka svojo draginsko doklado v celoti. Zato je treba število odstotkov v primerih, kjer izgubi uslužbenka manj kot 100%, sorazmerno znižati.

Iz tabele je razvidno, da so znižanja v nižjih skupinah nesorazmerno

občutnejša, kot pa v višjih. Zato bi bilo v interesu socialne pravičnosti prav, da se znižanje — če že mora biti — uredi progresivno z višino celotnih prejemkov, pri čemer naj bi se v nižjih skupinah računalo z neobhodno potrebnim eksistenčnim minimom, pod katerega se ne bi smelo iti. Tudi bi bilo treba upoštevati še druge okoliščnosti: število otrok, premoženje, kraj službovanja, bolehnost itd.

Sicer pa je tabela sama zgovorna dovolj.

Službeni položaj	1. drag. razred (banovinska mesta)		2. drag. razred (sedeži sreskih načelstev)		3. drag. razred (ostali kraji)	
	prejemki	%	prejemki	%	prejemki	%
sluga II. skupine	830	70	730	66	705	65
sluga I. skupine	1010	53	910	53	885	52
zvanicnica III. skupine	1040	73	840	66	790	64
" II. "	1200	63	1000	56	950	53
" I. "	1360	53	1160	48	1110	46
uradnica X. skupine	1450	53	1200	43	1110	38
" IX. "	1650	47	1400	37	1300	32
" VIII. "	1905	40	1655	31	1555	27
" VII. "	2160	34	1910	26	1810	22
" VI. "	2500	28	2250	20	2150	16
" V. "	2900	22	2650	15	2550	12
" IV./2. "	3270	18	3020	13	2920	8
" IV./1. "	4170	12	2920	6	3820	4

Znižanje prejemkov

(Še nekaj uradnih pojasnil.)

Finančno ministrstvo je k uredbam oz. odločbam o znižanju doklad oz. prejemkov omoženih nameščenk in samk, ki živijo pri starših, izdalo še nekatera podrobna pojasnila, izmed katerih najvažnejša objavljamo:

Invalidnine, narodna priznanja in miloščine se pri ugotavljanju kosmatega mesečnega dohodka moža ali staršev ne upoštevajo, temveč samo tisti dohodki oz. prejemki, ki so v uredbah izrečno navedeni.

Če je uživalec rodbinske pokojnine hkrati dnevničar ali honorarni uslužbenec, se mu nagrada ne zniža. Odločitev o tem, če je njegov nadaljnji obstanek v službi države opravičen, je predmet svobodne presoje pristojnega oblastva. Za potrdilo, da mož oz. starši niso javni nameščenci oz. zasebni uslužbenci, oz. da nimajo premoženja,

niti ne izvršujejo pridobninskega posla, zadostuje izjava, potrjena po pristojni občini.

Če je mož (oz. starši) zaposlen pri korporacijah oz. ustanovah, ki so urejene po oblastveno potrjenih pravilih, zadostuje potrdilo take korporacije kot polno vredna dokazilna listina.

Znižanje prejemkov samskih uslužbenecv in uslužbenk se izvrši vselej, kadar isti živijo v skupnem gospodinjstvu z enim obeh roditeljev, če je isti javni ali zasebni uslužbenec, upokojenec, ali če ima dohodek od osebnega dela oz. premoženja. Po tem torej ni treba, da sta zaposlena oba roditelja oz. da imata oba dohodek od osebnega dela ali iz premoženja.

Kot samske uslužbenke in uslužbenice je smatrati tudi posvojene (adotirane) otroke, to je posinovljence oz. pohčerenke, če živijo v skupnem gospo-

Garcia V. Calderon:

Strahoten lov

V tisti vasi v Sierri smo pili pred vrati »Noctove barke« naš enajsti cocktail. Toliko blaga vsake vrste je bilo napredaj v tem bazarju, ki je takó po pravici nosil svoje ime! Svilo, katero so pritihovali kitajski kuliji, izvrstne puške in celo domače žganje, katero je lastnik, Don Simon Extre-madoyro večje znal mešati z evropskimi piškotci, tako da je s snegom, katerega so prinesle lame na hrbitih, naredil iz vsega sijajno začinjeno mešanico, ki je dišala po oranžah in cimetu. Čez zapuščen trg, bilo je opoldne, je korakal Indijanec, ki je prodajal »vizcachas«, divje kunce, iz katerih se dá napraviti čisto izredna obara s poprom.

»Kaj neda, general,« je vzkliknil Don Simon, razumno se smehljaje, »da je lažje kupovati jih od Indijancev, kakor pa sam jih pobijati? Pa povejte vendar gospodu, zakaj ne hodite več na lov.«

Don Luis Tezanos, čeden petdesetletnik, ki so mu dejali general, ker je to res bil nekaj mesecev med neko državljansko vojno, je zamahnil z roko, kakor da hoče potožiti, da je že prevečkrat pripovedoval isto zgodbo. Toda ker sem mu pravkar ponudil dvanaesti cocktail, se je iz vlnudnosti vdal.

»Bil sem še zelo mlad tedaj in sem strastno ljubil lov. Pobila sva nešteto divjih kuncev z ubogim Domingom, mojim služabnikom, ki je kesneje umrl. Bil je mešanec, ki vam je znal spretno, da mu ni bilo para, iztekniti najbolj nenavadne brloge po skalnih pustinjah, kjer gnezdit orel in kondor. Toda najbolj ga je mikal damjak, najbojazljivejša žival na vsem svetu, katero je težko zajeti v deželi, ki je tako gorata kot naša. Čeprav sem imel mlade noge, mi ni nič pomagalo, zakaj ti jeleni beže kot plašne peruanske ovce. Bolje je, da prežiš nanj preden se zdani, blizu studenca, kakršni nepričakovano izvirajo iz golih skal, kakor v svetopisemskih zgodbah in kjer

curlja na rumenkljato travo curek ledeno mrzle vode.

Tistikrat sva šla na pot globoko v noči, ki se je komaj malce svetlikala. Peruanske noči, polne težkih poletov in nočnih pastirjev, ki nad prepadi svirajo neskončno ponavljajoče se napeve, da groza pretresa človeka. Rajši lovim ob zori, ko se to teatralično sonce, ki se brez dvoma spominja, da je bilo nekoč oče indijanskega plemena, pripravlja na svoj blesteči povratek. Vse večje, če ga gledaš skozi prizmo snežišč, se naenkrat, pokrito z zlato čelado, kakor zloben Inka pojavi, da začudi svoj narod. Uro prej je noč še prepolna šepetanih klicev, ki se čujejo kakor parole nočnih straž, rahlega škrtanja, zaljubljenih popevk in zvezd, ki potujejo preko snežnih planjav. Flavta zastaja in se obotavlja kot kaka zvezda, visoko nad teboj plove kondor. Ugrabil je alpako, ki tiho ječi, zakaj ti krilati lovci so zgodnejši od nas...

Ko sva prišla na vrh gora, katere vidimo od tod vse sive kot škrlj, me je Domingo postavil blizu studenčka, čigar curek se je slabotno lesketal. Pokril me je z odejami, zakaj rosa naju je hudo močila, in mi svetloval, naj se ne ganem, temveč naj čepim nepremično kakor lama. Sam se je s puško postavil na drugo stran kamenite poti. Dan popreje je iztekati sledove imenitnega jelena — damjaka, ki je hodil semkaj pit. Revolver mi bo popolnoma zadoščal, ker sem bil čisto ob studencu.

Kdor je hudo živčen, mu ni svetovati, da bi čakal dolgo uro v peruanski noči s strastno željo, da ne bi izgrešil tako lepe priložnosti! Končno se je v svetlikajočem se jutru prikazal proti svetlobi temen obris in glej, jelen je bil pred nama! Brezskrbno je mulil bledečo gorsko bilje, nato se je pa približal in nežno, v majhnih požirkih, pil čisto snežnico. Tako čudno ga je bilo videti, da sem se pomišljal, preden sem ustretil. In kakor v sejmski kolibi je strel iz revolverja sprožil blesteči sončni vzhod.

Ranjena žival ni mogla, kakor po navadi, naglo plezati po strmih skalah. Skušala se je rešiti po poti, po kateri sem jo zasledoval, v teku slabo streljaje. Blazen

dir naju je vodil silno daleč, ves čas navkreber. Naenkrat je bila na ravnici pred nama stara trdnjava Inkov, napol razrušena. Jelen se je sključeno splazil v podzemlje, zakrito z grmovjem. Nič več ni mogel pobegniti. Izročil mi je bil na milost in nemilost — in odpočil sem se na eni tistih visokih kamnitih kock, katerim se starinoslovci ne morejo dovolj načuditi: orjaške skalne klade, ležeče kot opaka druga na drugi, brez slehernega veziva, trdnjše od stoletij. Na nekem zidu znotraj je bilo še videti neke vrste rdečega pokosta, podobnega tistemu, s kakršnim so pokriti vrči. Bila je morda okrasna stenska slikarja. Ojoj! Iz vrat podzemlja sem začul vzdih, tako silno podobne mačkovim krikom ali pretresljivim tožbam bolnega otroka.

Tedaj me je spet lovska strast prevzela vsega in spustil sem se v podzemlje, ki je strmo padalo navzdol. Svetil sem si z vžigalicami in sledil ostremu jadikovanju. Čudno je odmevalo od kamnitih sten. Dejal bi bil, da je tožil ves jelenji rod. Po drobnem pesku, katerega so morali nanesti od bližnje reke, se je stopalo neslišno, tako da lastnih korakov ni bilo čuti. Pot se je zavijala kot spirala in vodila neprestano v globino in sam Bog ve, koliko vžigalic sem požgal, preden sem prišel v neke vrste štirioglati dvorano, kjer se je zdelo, da se je stokanje še pojačilo. V slabotni rumenkljati svetlobi vžigalice, katero sem držal v levi, sem opazil kako se pregiblje na zidu neka oblika s čudnim bleskom — in ustrelil sem. Zrak, ki ga je revolverski strel pretresel, mi je ugasnil vžigalice. Brž sem prižgal drugo in tedaj sem spoznal, da sem začel v starodavno grobnico. Ta premikajoči se plamen je bil odblesek zlatega metuljčka, kakršne so v davni zlatarji oblikovali s tako spretnostjo, da plapolajo v zraku kakor živa bitja.

Poleg mumije, klečeče med dvema kamnoma, kakor da je vdolana mednja, sem zagledal oziroma sem tipaje ugenil predmete, katere so stari postavljali vse-naokrog mrličem: majhno lamo iz koke, kakršne so prižigali namesto kadila, pisan

krožnik, poln koruze, dragocene igrače, dolgo zaponko za plašč, celo vreteno za prejo. Revolverski strel je šel skozi lase, povrh štirioglatega očesa, naslikanega na blagu, ki je pokrivalo mrličevo glavo. Bilo je to mlado dekle, brez dvoma. Ugenil sem to po životeu iz blesketajočih se ptičjih peres, ki je tesno oklepal krhko telo. V temi sem, gnan od čudne radovednosti, dvignil mumijo pokrivalo in v luči vžigalice sem zagledal sijajno glavo.

Spanec dolgih stoletij je ni bil prav nič spremenil. Oči so bile zaprte, nos je imel oster hrbet, kakor pri plemenitih Indijancih, ustnice so bile nasladne, stisnjene v krču neskončne tožeče bolečine. Njeni gosti lasje, ki so bili popolnoma ohranjeni, so se lesketali, kakor da so bili pravkar prepojeni z dišavami.

Te peščene grobnice so znamenite zaradi starinskih zakladov, katere hranijo in zbiralec, katerega skrivamo vsak izmed nas v sebi, se je požuril, da nagradi vse, kar je bilo tam, zlate igrače, priprave za tkanje, koruzna zrna. Hotel sem si celo naloziti na hrbet to lepo mumijo kneiginje Inkov, toda roka se mi je zapletla v volnenih trakovih, s katerimi je bila mumija povezana in brez uspeha sem vlekel truplo, ki je bilo kakor ujeto med kamni. Tedaj sem z levico hotel poiskati vžigalice in z grozo spoznal, da sem jih že vse požgal.

Človek je lahko dvajset let star in ni eden izmed najhujših bojazljivcev, toda senca so se mi orosila od strahu in na slepo srečo sem pričel kričati »Domingo!«, misleč, da mi je sluga morda sledil in da me bo slišal.

Moj glas je sprožil odmev, kakor velik orkester in znova se je v temi oglasilo ječanje ranjene živali: kakor moledovanje, kakor očitek morda, klic poginjavajočega bitja v temi.

Začutil sem, kako so številni tiči pričeli plahutati po plesnivem ozračju in od hladu njihovih kril mi je ledenel obraz. Od mumije, katero sem držal tesno objeto, je izhajal čuden janski vonj, kakor po dišavah, ki so se že izdihale. Tedaj sem izgubil razsodnost in z vsemi silami sem se skušal

dinjstvu z adoptivnim roditeljem, ker je po določbah državlanskega zakonika posvojitelj v vsem enak roditelj, posvojenec (adoptiranec) pa lastnemu otroku.

Prejemki se ne znižajo tudi v primerih, kadar je mož oz. roditelj v samoupravni ali zasebni službi kot delavec-dninar ali če je plačan od ure.

Znižanje ženinih prejemkov se samo takrat ne izvrši, če mož in žena

živita ločeno zaradi zakonskih preprirov. V vseh ostalih primerih se znižanje osebne draginske doklade izvrši z ozirom na poklic ali dohodek moža, neglede na to, če mož in žena stanujeta v istem kraju ali ne, ker zakon postavlja, da je kraj stanovanja žene — osebne upokojenke tam, kjer stanuje njen mož.

Ponovno znižanje prejemkov državnih uslužbencev

Ljubljanska »Delavska Pravica« je objavila dne 26. aprila t. i. v svoji 17. številki ta-le zanimivi članek:

»Finančno ministrstvo je izdalo naredbu, s katero se bodo s 1. majem 1934. ponovno občutno zmanjšali prejemki državnim in banovinskim uslužbencem. Ta naredba sicer ne zadene vseh, temveč le poročene žene — državne ali banovinske uslužbenke in vse samske uslužbenke in uslužbenke, ki stanujejo pri svojih starših. Kot list, ki se bori za pravico vsega delovnega ljudstva, ne moremo mimo gotovih posledic te naredbe. Pripominjamo, da so bili prejemki vseh državnih in banovinskih uslužbencev zmanjšani z uvedbo izredne doklade na uslužbenški davki že s 1. aprilom t. l. za 1%. Redukcija prejemkov državnih uslužbencev vpliva vsakokrat tudi na prejemke privatnih nameščencev in delavcev in daje privatnim podjetnikom v roke večkrat samo razloge, iz katerih potem sami znižujejo prejemke. Zato smo v načelu proti vsaki redukciji, ker so prejemki državnih in banovinskih uslužbencev razen najvišjih že itak skromno odmerjeni, da je treba včasih prave umetnosti, da se nekateri z dobljenimi prejemki skromno preživljajo in da se pri tem ne zadolžujejo. Večina jih je pa itak zadolženih zaradi slabih življenjskih razmer, v katerih živimo. Vlada bi vsekakor morala gledati, da bi pri vsakem znižanju nudila gotove kompenzacije in bi morala pristiskati na znižanje cen za življenjske potrebščine.

Po izjavi finančnega ministra je namenjen dohodek od tega znižanja za nastavljanje brezposelnih po javnih

rešiti tega prisiljenega objema mrliča, zakaj od jadtovanja, ki je prihajalo čisto od blizu in tako ostro, mi je trepetalo vse telo.

Če ne bi bil imel sreče, da sem izgubil zavest, bi me bili prihodnje jutro gotovo našli blaznega in me zvezali. Zakaj drugi dan je moj vrli Domingo, ki je taval vso noč in me iskal, zbobnal ljudi, ki so se z rudarskimi svetilkami spustili v podzemlje, kjer so se izgubljali sledovi mojih korakov. Pravijo, da sem stiskal z roko, ko so me našli, roko mumije, ki me je držala napol objete. Mar sem se s poslednjimi silami rešil objema? Ranjenega jelena, katerega sem dobro videl, ko se je splazil v podzemlje, niso mogli iztekniti. Sicer je res, da so se ti praznoverni možje uprli ostati dlje pod zemljo. Na nosilnicah so me odnesli na svitlo. Nihče ni hotel vzeti s seboj prav ničesar, kar je bilo last umrle in cela legenda se je kasneje spletla o vsem. Ta lepa košuta je bila domačinom blodeča duša, katero sem tako drugič odrešil. Kdo vé?

Zakaj ne bi verjeli, kakor Indijanci, da se duše selijo? Jaz, vidite, nisem nikoli poznal teh krikov, ki so se nenadoma izvili globoko iz goltanca kakor v ogromni spirali tožba, da so na to umolkili v mrtvaški muki, kot peruanska žalostinka. Ker sem vso noč držal v dlani to, komaj ovelo roko, negibno tekom toliko stoletij, pričakujočo veliko zoro in sonce, ki ne bo več zašlo, mi je ostal čuden odpor proti temu, da bi se oženil z živo žensko...«

Don Simon Extromadoyro je prekinil pripovedovanje rekoč:

»General, nikar se ne delajte svetega.«

In med smehom je dostavil besedo, ki jo lahko izgovoriš, težko pa zapišeš, ki je pa dobro označevala Don Juanska prijateljeva nagnjenja. Toda general Tezanos je pogoltnil zadnji požirek pijače in odvrnil, malce bled in z obrazom, ki se mu je zresnil:

»Ljubice, pustolovščine, kakor vsi drugi, to že, toda še zmerom sem zaročen s to blodečo dušo. Verjemite mi — to tožečo in tako genljivo postavo s kriki ranjene živali, to žensko iz starodavnosti, s to bi se rad oženil.«

službah. Pozdravljamo težnjo vlade, da omili brezposelnost. A vendar — ali ne bi bilo mogoče najti druge poti za poiskanje za to potrebnih sredstev? Javna tajnost je, da predlagajo različne trgovske in industrijske družbe in podjetja, ki so zavezana javnemu polaganju računov, državnim oblastvom potvorne bilance, na podlagi katerih se potem odmerjajo davki. V teh bilancah izkazujejo minimalne čiste dobičke ali pa celo izgube, da se na ta način izognejo plačilu zakonitih davščin. Upravni svetniki in ravnatelji ter razni višji nastavljenici, ki so običajno še inozemci, pa dobivajo mastne tantije-me in dnevnice, s katerimi bi bilo mogoče na mah odpraviti brezposelnost. Ali ne bi bilo boljše, da bi država tu uvedla strožjo kontrolo in postavila vsem takim in sličnim podjetjem državne komisarje — strokovnjake, ki bi nadzirali poslovanje in ugotavljali pravilnost gospodarskih bilanc? Na ta način bi samo pri davkih država dobila toliko, da bi sedanje znižanje prejemkov javnih uslužbencev lahko odpadlo. Na drugi strani bi pa bilo zaposlenih mnogo več ulužbencev. In vsi ti bi trošili denar doma, v naši državi in bi naše gospodarstvo od tega imelo korist. Razni gospodje svetniki in ravnatelji, bodisi tuji, bodisi tisti, ki so naši državljani, pa nosijo na tako lahek način prislužen in prigoljufan denar izven meja naše države — in tako na dva načina oškodujejo državo.

Znižanje prejemkov javnim kakor tudi privatnim nameščencem pa gospodarstvu nikoli ne prinaša nikake koristi. Prizadeti so običajno le mali ljudje, ki denarja ne kupijo, temveč so le posredovalci kroženja denarja. In to je vsekakor gospodarstvu bolj koristno, ko pa če posamezniki kupijo vdlike vsote in jih potem v inozemskih bankah nalagajo! Mislimo, da ima država zato vsekakor večje koristi od malih ljudi in se mora torej vsekakor nanje bolj ozirati.

O posameznostih naredbe o znižanju prejemkov pa prihodnjič.

Za znižanje najemnin

Z ozirom na splošno poslabšanje gospodarskih razmer se po vseh državah znižavajo mezde in plače, istočasno pa vlade znižujejo tudi cene življenjskim potrebščinam in najemnine, kar je edino logično in pravilno! Ker so se pa pri nas znižali le dohodki, je naravna posledica, da velika večina prebivalstva po mestih, trgih in industrijskih krajih, ne zmore več pretiranih najemnin in da se nahajajo ti sloji vsled tega v obupu. Pritožbe proti temu so vsak dan ostrejšje in splošna zahteva najemnikov je, da se mora to nesorazmerje spraviti nemudoma v sklad s splošnimi pridobitnimi razmerami.

Stanovanjski najemniki se osobito pritožujejo, da so na milost in nemilost izročeni hišnim posestnikom, ki po svoji volji diktirajo cene najemninam in da hočejo hiše amortizirati v kratki dobi 15 let, vsled česar iztiskajo od stanovanjskega najemnika trikrat več nego bi dobili na 5% obrestih od vlo-žene glavnice za hišo.

Resnica je, da so te pritožbe upravičene! Znanstveniki računajo povprečno dobo obstoja hiše po mestih in trgih na 250 let. Po preteku te dobe

vzdrževanje poslopja ni več mogoče, ne da bi se vršile obsežne rekonstrukcije. Za vsakoletne izgube na vrednosti poslopja vsled starosti in obrabe, se odškoduje posestnik z najemninami, katerih del shranjuje kot amortizacijo, da si more po popolni obrabi poslopja, postaviti enako poslopje. Preračunu amortizacije pa tvori podlago nabavna ali pridobitna cena poslopja, katero je deliti s številom let obstoja — torej 250 in ne 15 let, kakor postopajo sedaj hišni posestniki!

Koeficijent je potemtakem letna amortizacija, ki je povprečno enaka 1% najemnine in najemne vrednosti hiše. Na račun zgradarine z dokladami odpade okoli 25%, v mestu Ljubljani pa za mestne davščine (vodarino, gosta-

ščino in kanalsko pristojbino) 12%, za hišnika 1%, za čiščenje in čistila pa tudi 1%. Skupaj je torej odšteti od kosmate najemnine 38% in 1% od vrednosti poslopja za vzdrževanje; razlika je čisti dohodek iz poslopja, kateremu je prišteti še najemno vrednost stanovanja hišnega lastnika in onih delov hiše, katere je brezplačno oddal v najem. Ako primerjamo torej ta čisti dohodek iz hiše z vsoto 5% letnih obresti od kapitala (vrednosti) za hišo, dobimo razliko, ki pokaže, da koliko tirja hišni posestnik neupravičeno in nad povprečno mero od stanovanjskega najemnika na najemnici. Jasno pa je, da do polovice svojih dohodkov delavci in nameščenci ne morejo več oddajati hišnim posestnikom!

Vestnik.

Našim organizacijam! Uredništvo vabi s tem vnovič vse strokovne, stanovske in gospodarske organizacije drž. uslužbencev in upokojenecv, ki nimajo lastnih glasil, naj mu dostavljajo redno in pravočasno vse važnejše vesti, ki se tičejo njihove stroke, predvsem izčrpana poročila o občnih zborih in društvenih sestankih ter sploh vsa poročila o strokovnem in organizacijskem gibanju. Na isti način bi si te organizacije mogle tudi poenostaviti obveščanje članstva, tajniki pa bi se razbremenili. Namesto z okrožnicami od moža do moža, naj se obveščajo člani z objavami v našem listu! Uredništvo je pripravljeno otvoriti za posamezne stroke posebne stalne rubrike, v katerih bi dotične organizacije mogle redno obveščati svoje članstvo.

Ženske proti redukcijam. Ko se je nedavno razvedelo, da se pripravlja odpust poročenih uslužbenk iz državne službe, so ženske organizacije pobirale v vsi državi podpise za spomenico, ki naj bi se predložila odločujočim in ki naj bi dokazala socialno neutemeljenost nameravane redukcije. Vseh podpisov so nabrale organizacije 9910. V naši banovini je bilo zbranih 4080 podpisov, v drugih banovinah pa nesorazmerno manj. Po številu si slede ostale banovine, ki so zbrale najmanj podpisov, takole: drinska 521, dunavska 500, primorska 430, moravska 79, zetska 40, vardarska pa 34 podpisov. Kakor je videti, se ženske za svoje interese prav malo brigajo.

Nastavitve mladih učiteljev. Prosvetni minister je na račun prihrankov od znižanja prejemkov omoženim uslužbenkam in samcem nastavljal približno 500 novih osnovno-šolskih učiteljev. V službo so bili sprejeti tudi vsi moški učiteljski kandidati iz dravske banovine, ki so prosili za sprejem v službo.

Odložitev vojaškega službovanja in sprejem v službo. Na vprašanje, ali je odložitev službovanja v kadru do dokončanja šolskih študij smatrati za redno zadostitev vojaški obveznosti, je prometno ministrstvo za svojo stroko izdalo obvezno razlago, po kateri se taka odložitev vojaškega kaderskega službovanja ne smatra kot redna zadostitev vojaških dolžnosti. Zato se take osebe ne morejo sprejemati kot uradniki v državno službo, dokler ne odslužijo kaderskega roka.

Dopusti za učiteljice in učitelje v dravski banovini. Banska uprava je odredila, da morajo šolska upraviteljstva poročati vsak mesec o dopustih, ki so jih šolska upraviteljstva (oz. sreska načelstva) dovolila učiteljem in učiteljicam po § 84. ali 87. zakona o uradnikih. Poročila morajo biti izdelana posebej za učiteljice in posebej za učitelje.

Poštarsko okrevališče ob morju. Združenje p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije je kupilo v Kaštel-Lukšću blizu Splita zemljišče, na katerem namerava zgraditi za svoje člane okrevališče, v katerem bodo društvenikom na razpolago sobe za letovanje. Zemljišče meri 1054 m² in leži ob morski obali prav blizu mesta. V Kaštel-

Lukšću imajo svoj lepi dom tudi naši železničarji. Kaštelanska revijera sodi med najlepše kraje v Dalmaciji, ima zelo milo podnebje, zdravo tekočo vodo, elektriko in kar najugodnejše zveze z železnico in parobrodi.

Železničarska razstava. Konec aprila je bila otvorjena v Beogradu v paviljonih tehnične fakultete prva jugoslovanska železniška razstava, o kateri smo že pred dalj časa pisali. Časopisna poročila o razstavi so prav laskava. Razstavljena so dela železničarjev najrazličnejše vrste.

Enotna slovanska železniška terminologija. Glavni tajnik »Lige slovanskih narodnih organizacij železničarjev in brodarjev« Otokar Javoricki je izdelal načrt za izenačenje terminologije v železniški službi. Ta enotnost v službenih izrazih bi bila zelo važna z gospodarskega stališča, pa tudi v vojni. Osrednje vodstvo navedene lige, ki je zdaj v Beogradu, je ta predlog proučilo in se v celoti strinja z njim. Predlog bo poslan v oceno še odboru bolgarskih in poljskih železniških organizacij, da se o njem izjavijo.

Koliko je nezaposlenih učiteljskih abiturientov? Na prvem sestanku nezaposlenih učiteljskih absoventov, ki se je vršil meseca marca je bila podana naslednja zanimiva statistika, ki kaže število in socialne razmere nezaposlenih učiteljskih kandidatov v naši banovini. Po tem pregledu je danes naslednji položaj: V letih 1931., 1932. in 1933. je v Ljubljani in Mariboru absolviralo na drž. učiteljskih šolah 244 gojencev in 409 gojenk. Ako k tem prištejemo še 13 absolventov, ki so končali izven naše banovine, ter so se že prijavili odseku, je vseh 810. Od teh jih je v drž. službi 27 ali 3.3%, v dnevniciarski 7 ali 0.9%, službo iz bed. fonda jih ima 73 ali 9%, začasno zaposlitev pa 16 ali 2%. Dalje je zanimiva statistika o socialnem stanju abiturientk in abiturientov. Hčera in sinov višjih drž. uradnikov je 9%, nižjih 30%, privatnih višjih uradnikov je 3.5%, nižjih 3%, trgovcev 3.5%, obrtnikov 9.3%, kmetov 16.6%, delavcev 3.5%, učiteljev 6.1%, brez očeta in matere jih je 3%, brezposelnih staršev 1.2%, brez očeta pa 14.5%.

Državna izplačila po duplikatih računov. Finančno ministrstvo je izdalo podrejenim uradom nalog, da se morajo računati, ki služijo kot podlaga za razna izplačila strankam, kar najskrbneje varovati, ker se se le na podlagi izvirnih računov more ugotoviti, kdaj je dotična terjatev napram državi nastala. Proti uradnikom, ki bi zakrivali, da se izvirni račun izgubi, se bo kazensko postopalo.

Odpravljene oprostitve plačevanja taks. Fin. minister je izdal odlok, da se vse oprostitve od plačevanja taks po tar. post. 1 taks. zakona, to so takse za vloge in prošnje, katere se predlagajo drž. oblastvom, in katera prostost je bila priznana posameznim ustanovam in zavodom, odpravi. Od 1. maja t. l. dalje te oprostitve ne veljajo več. Ta predpis zadeva tudi naše uradniške zadrage v pogledu te takse.

Društvene vesti

Orožniškim upokojemcem! — Društvo orožniških upokojenecv ima svoj redni letni občni zbor dne 20. maja 1934 ob 10. uri v prostorih restavracije »Novi svet« v Ljubljani. Dnevni red glasom pravil. Vsi člani vljudno vabljeni.

Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine je na svojem občnem zboru, ki se je vršil dne 28. aprila t. l. v Ljubljani, sklenilo, da v smislu določil § 4. društvenih pravil sprejema v članstvo tudi osebe v starosti od 45. do 55. leta. Člani morejo postati le državni in banovinski uslužbenci in njih svojci. Mesečni prispevek za osebe v sta-

rosti od 45. do 50. leta znaša Din 15.— za osebe v starosti od 50. do 55. leta pa Din 20.—. — Pristopnina znaša za te osebe, ako vstopijo v društvo do 31.7. t. l., Din 40.—, sicer pa znaša pristopnina Din 400.—, ozir. Din 500.—. Po 4 letih članstva se izplača svojcem umrlega člana polna posmrtnina v znesku Din 5000.—. — K drugi točki dnevnega reda je izredni občni zbor naročil društvenemu odboru, da do prihodnjega rednega občnega zbora društva izdela načrt za ustanovitev posebnega sklada za Počitniški dom. — Društvena pisarna se nahaja v Ljubljani, Križevniška ulica štev. 5, II. nadstropje.

Naše finančno pravo

Pravkar je pod prednjim naslovom izšla knjiga, katero je spisal in v samozaložbi izdal načelnik banske uprave v pok., g. Stefan Sušec. Knjiga, ki obsega skoro 400 strani običajnega formata, obravnava vso zakonsko materijo o neposrednih davkih, državni trošarini in taksah. Avtor je vse zakonske predpise, spadajoče v navedeni okvir, zbral in sistematsko obdelal, tako da morejo služiti državnemu in samoupravnemu uslužbenstvu pa tudi prido-bitnim krogom kot važen in zanesljiv pripomoček. Pri praktičnem izvrševanju službenih dolžnosti je pisec »Našega finančnega prava« opazil, da ni pripomočkov, kjer bi bili pregledno zbrani in strokovno razvrščeni vsi neštествilni finančno-pravni predpisi. Zakoni in uredbi, ki so izšle po raznih Uradnih listih, Službenih Novinah in drugod, so za vsakdanjo uporabo skoro nedostopni. Iskanje postaja vsak dan zamudnejše in težavnejše, preglednost zakonodaje postaja s tem vse težja. Zato je taka izdaja bila nujno potrebna, ker razna specialna izdaja, ki so doslej že izšla, zaradi zastarelosti niso več povsem uporabna.

V Sušecovi knjigi so zbrani vsi predpisi davčne, trošarinske in taksne stroke, kar jih je izšlo do konca marca 1934. Tako je omogočeno brez zamudnega iskanja drugod vsakomur, da se lahko hitro in zanesljivo pouči o teh finančnih predpisih, in to državnih in banovinskih.

Knjiga je razdeljena na splošni in specialni del. V prvem obravnava avtor državno organizacijo, ustroj finančne uprave, upravni postopek in finančno nadzorstvo s splošnimi zadevnimi določili. V spe-

cialnem delu so pa obravnavani najprej neposredni davki, in sicer splošne določbe in načela, nato pa posamezne vrste davkov s podrobnimi predpisi. Tudi trošarina je na enak način obdelana, prav tako take, kjer je zlasti pregled taks iz različnih področij prav dobro izdelan.

O knjigi, ki je izšla na prav dobrem papirju v zelo lepi obliki in okusni vezavi, bomo prihodnjič poročali še več. Za danes moramo ugotoviti, da je cena 100 Din, kolikor velja ta lepa in koristna knjiga, izredno nizka, tako da moremo nakup vsakomur, ki ima posla s finančno-pravnimi zadevami, toplo priporočiti.

Naroča se knjiga pri avtorju, g. Stefanu Sušcu v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 15 in pri tiskarni »Merkur«.

Nove knjige.

Pot h gospodarski obnovi. Varčevanje — podlaga vsega gospodarstva — Kako lahko sami pripomoremo k izboljšanju gospodarskih razmer, nam kaže knjižica dr. Vladimira Murka. Glavni namen te knjižice je utrditi v ljudeh zaupanje do denarnih zavodov, brez katerih ni kreditnega gospodarstva, brez kredita pa ni napredka v gospodarskem življenju. Knjižico vsem, ki jim je do ozdravitve težkih gospodarskih razmer, toplo priporočamo. Dobi se pri Zvezi jugoslovenskih hranilnic, Prešernova ulica 3.

»Zdravje«. Vsebinska 3. številka (za marec): Andrej Petrovič: Pandemija. M. V.: Zdravnik, duhovnik, učitelj. L. Hočevar-Meglič: Nega bolnika. Dr. Karel Petrič: Življenjska moč naroda. Dr. Korbar Avgust: Vojni plini. Klimatične kure. Glasnik higijenskih ustanov v dravski banovini: poroča dr. Karel Petrič. Drobline. — Urednik dr. Ivo Pirc. — Uprava lista »Zdravje«.

Ljubljana, Pred Škofija 1. — Letna naročnina Din 30.—. — List vsem našim bralcem toplo priporočamo.

»Naš val«. Pravkar je izšla že osma številka tedenske ilustrirane radijske revije »Naš val«, ki se po vsebini in opremljenosti meri z inozemskimi radijskimi revijami. Uvodni članki iz peresa naših priljubljenih radijskih strokovnjakov, lepo urejeni in ilustrirani programski del, ki naj posreduje med poslušavci in ljubljansko radijsko oddajno postajo, zabavni podlistki izpod pe-

resa naših najpriljubljenejših pisateljev, ilustrirani tehnični del, kritičen pregled ljubljanskih oddaj in beležke iz vsega sveta izpopolnjujejo pregleden tedenski program najvažnejših evropskih radijskih oddajnih postaj. — »Naš val« izhaja vsak petek in stane za vse leto le 140 Din, mesečno pa le 12 Din. Naroča se ga pri upravi — Gajeva ulica 8 v Ljubljani.

Obleke kemično čisti, barva, plislra in lika tovarna J. O. S. REICH.

Perilno blago za damske in otroške obleke ter perilo z znamko

»TOBRALCO«

obdrži barvo v perilu in na solncu. Dobi se pri

A. & E. Skaberne

Učiteljska tiskarna

Ljubljana

Frančiškanska ulica

Telefon šte. 2312

Račun pošl. hran. 10.761

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejših do najmodernejših

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

Lastna tvornica šolskih zvezkov

Nogavice, kravate, žepne robce, rokavice, vezanine, čipke, D. M. C. sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje v največji izbiri pri

Josip PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

DEŽNIKE

NOGAVICE

VSE IZ LASTNE TOVARNE

v priznato solidni in elegantni izdelavi oddajamo po tovarniških cenah

V NAŠIH PRODAJALNAH V LJUBLJANI

PREŠERNOVA ULICA 20
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

prva jugoslovenska tovarna dežnikov in nogavic

JOSIP VIDMAR

ZA BOTRE IN BIRMANCE

najugodnejši nakup oblek ker perila domačega izdelka pri

JOS. OLUP-U • LJUBLJANA

STARI TRG 2 - Pod Trančo — Cene konkurenčne

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874.

Poštni čekovni račun šte. 10681 / Telefon šte. 3413

Posojila tudi ranžijska (do Din 10.000-) vsem javnim nameščencem po 8% proti zasnambi na plačo in poročstvu. Hranilne vloge na hranilne knjižice in vloge v tek. rač. obrestuje, ako so vezane na krajšo dobo, po 5% — 6 1/2%. Izplačila promptna. Tovariši, rešila nas bo samo stanovska in zadruga zavednost.

Tovariši

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v »NAŠEM GLASU«! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

IVAN PERDAN NASL. LJUBLJANA

Veletgovina kolonijalnega in specerijskega blaga Nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, testenine, najfinejše namizno olje, čaj, žganje ter vse drugo specerijsko blago

POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana

Delikatese Telefon 2673 Špecerija

Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5.

r. z. z. o. z.

Telefon št. 2421.

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadruga prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga pri Zadrugi državnih železničarjev in pri tvrdki Teokarovič.

Širite zadrugo misel med svojimi tovariši!